

Nr 37.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckta motioner angående beskattningen av omyndiga hemmavarande barns förmögenhet.

(2:a avd.)

I de inom riksdagen väckta, till bevillningsutskottet hänvisade likalydande motionerna I: 29 av herr *Eskilsson* m. fl. och II: 29 av herr *Nilsson* i Svalöv m. fl., har hemställts, »att riksdagen ville för sin del antaga följande förslag till förordning om ändring av 8 § förordningen om statlig förmögenhetsskatt den 26 juli 1947 (nr 577):

Härigenom förordnas, att 8 § förordningen om statlig förmögenhetsskatt skall erhålla följande ändrade lydelse.

8 §.

Har skattskyldig hemmavarande barn, som den 1 november året före taxeringsåret icke fyllt 21 år, skall, därest barnets till statlig inkomstskatt beräknade beskattningsbara inkomst icke uppgår till minst 10 kronor, den skattskyldige taxeras jämväl för barnets förmögenhet, i den mån denna överstiger 30 000 kronor. Det överskjutande beloppet inbegripes i sådant fall i den skattskyldiges skattepliktiga förmögenhet.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1951, dock att äldre bestämmelser fortfarande skola gälla i fråga om eftertaxering för år 1950 och tidigare år.»

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för det i motionerna framställda yrkandet, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionen II: 29.

I 8 § förordningen den 26 juli 1947 (nr 577) om statlig förmögenhetsskatt stadgas att, därest den skattskyldige har hemmavarande barn, som den 1 november året näst före taxeringsåret icke fyllt 21 år, och barnets till statlig inkomstskatt beräknade beskattningsbara inkomst icke uppgår till minst 10 kronor, den skattskyldige skall taxeras jämväl för barnets förmögenhet. I den skattskyldiges skattepliktiga förmögenhet inbegripes i sådant fall jämväl barnets förmögenhet.

I de förevarande *motionerna* har anförts bl. a., att skillnaden mellan det fall då fadern och det fall då barnet självt taxerades för förmögenheten vore

betydande. I senare fallet åtnjötas skattefrihet för barnets förmögenhet in- till ett belopp av 30 000 kronor. I förra fallet däremot, då förmögenhetsbeloppet inräknades i faderns förmögenhet, kunde förmögenhetsskatten å barnets del bli betydande. Uppginge barnets förmögenhet exempelvis till 30 000 kronor, bleve förmögenhetsskatten därå — beroende av faderns förmögenhetsställning — 180 å 540 kronor. I den mån flera barn i samma läge funnes i familjen ökades merbelastningen i förmögenhetsskatt i förhållande till antalet barn. Ett barn, som icke hade annan inkomst än kapitalavkastning, måste ha en icke obetydlig förmögenhet för att självt bli taxerat. Med nuvarande ränteläge, finge man räkna med att därtill krävdes ett kapital på 70 000 å 80 000 kronor. Givetvis vore det endast få barn, som befunne sig i denna gynnsamma situation. Motionärerna ansåge det ur rättvisesynpunkt vara ytterst önskvärt, att man tillskapade likformighet rörande omyndiga barns förmögenhetsbeskattning. Ett enkelt och rimligt sätt därför vore, att förmögenhet tillhörigt omyndigt barn lades samman med föräldrarnas förmögenhet endast i den mån och till den del barnets förmögenhet överstege 30 000 kronor.

Utskottet. Enligt 8 § förordningen om statlig förmögenhetsskatt är fader eller moder till hemmavarande omyndigt barn skattskyldig jämväl för barnets förmögenhet, därest icke barnet självt taxerats till statlig inkomstskatt med en beskattningsbar inkomst av minst 10 kronor. I de ifrågavarande motionerna yrkas sådan ändring av detta stadgande, att hemmavarande omyndigt barns förmögenhet skall sammanläggas med föräldrarnas förmögenhet endast om och i den mån barnets förmögenhet överstiger 30 000 kronor.

En bestämmelse av samma innebörd som i det ifrågavarande stadgandet har funnits i vår skattelagstiftning alltsedan förmögenhetsskattens införande år 1910. Stadgandet fanns således redan under den tid, då förmögenhet beskattades endast på så sätt, att vid inkomsttaxeringen en viss kvotdel av förmögenheten tillades den skattskyldiges skattepliktiga inkomst. Till grund för stadgandet har givetvis legat den tanken, att all den förmögenhet, som tillhör medlemmar av en familj, bör tagas till beskattning, även om taxering för inkomst icke åsättes varje särskild familjemedlem.

Under den tid, då förmögenhetsbeskattningen utgjorde ett led i en kombinerad inkomst- och förmögenhetsbeskattning, uttogs skatt även för smärre kapitaltillgångar. Efter den år 1947 beslutade omläggningen av den direkta statsbeskattningen, varigenom inkomst- och förmögenhetsbeskattningen uppdelats på två från varandra fristående skatter, äro förhållandena annorlunda. Då skattepliktsgränsen för fysisk person vid taxering till statlig förmögenhetsskatt bestämts till 30 000 kronor, föreligger icke skatteplikt för förmögenheter, vilka ej överstiga nämnda belopp. Uppgår förmögenheten till högre belopp, erlägges förmögenhetsskatt allenast för den del av förmögenheten, som överstiger 30 000 kronor.

Särskilt i betraktande av den år 1947 införda skattepliktsgränsen vid förmögenhetsbeskattningen synes det utskottet kunna ifrågasättas, huruvida

stadgandet i 8 § förordningen om statlig förmögenhetsskatt bör bibehållas i sin nuvarande utformning. Vid stadgandets tillämpning måste uppenbarligen mycket ojämna verkningar uppkomma. Genom en sammanläggning av ett barns förmögenhet med föräldrarnas blir givetvis, därest den sammanlagda förmögenheten överstiger 30 000 kronor, den å barnets förmögenhet belöpande skatten alltid högre än den skolat bliva, om sådan sammanläggning icke skett. Skatten för en mindre förmögenhet, som tillhör ett barn, kan, om förmögenheten beskattas hos barnets föräldrar, utgå efter en högre skattesats än skatten för en större förmögenhet, därest den sistnämnda förmögenheten är så stor, att avkastningen av densamma tillika med eventuell annan inkomst resulterar i en beskattningsbar inkomst för barnet av minst 10 kronor och barnet följaktligen självt skall beskattas för förmögenheten. Förmögenhet, som tillhör ett barn, beskattas hos barnets föräldrar endast så länge barnet icke fyllt 21 år. Sedan barnet uppnått denna ålder, är barnet självt skattskyldigt för sin förmögenhet och förmögenhetsskatten kommer därigenom att minskas.

Dessa verkningar av den ifrågavarande bestämmelsen kunna enligt utskottets mening icke anses tillfredsställande. Utskottet kan dock icke förorda, att en omedelbar författningsändring äger rum i enlighet med motionärernas förslag. En ändring av denna art kan medföra konsekvenser, vilka nu ej kunna överblickas, och synes utskottet fördenskull kräva mera ingående överväganden än som utskottet nu är i tillfälle att ägna denna fråga. Utskottet förutsätter emellertid, att det i motionerna berörda spørsmålet tages under omprövning i samband med nu pågående utredningar inom beskattningsområdet, varvid närmast synes kunna komma i fråga 1949 års skatteutredning eller den av Kungl. Maj:t den 17 mars 1950 beslutade utredningen för verkställande av en teknisk revision av kommunalskattelagen m. m. På grund härav avstyrker utskottet motionerna.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att de likalydande motionerna I: 29 av herr Eskilsson m. fl. och II: 29 av herr Nilsson i Svalöv m. fl. angående beskattningen av omyndiga hemmavarande barns förmögenhet icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 14 april 1950.

På bevillningsutskottets vägnar:

ADOLV OLSSON.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Elon Andersson, Wahlmark, Velander, Franzon, Niklasson, Wehtje, Falk, Rosander, Werner och Damström samt

från andra kammaren: herrar Olsson i Gävle, Björklund, Sandberg, Kristensson i Osby, Sundström, Nilsson i Kristinehamn, Persson i Svensköp, Vigelsbo, Bladh och Edström.

Reservation

av herrar *Velander*, *Wehtje* och *Edström*, vilka ansett, att utskottets yttrande och hemställan bort erhålla följande lydelse:

»Enligt 8 § förordningen — — — (= utskottet s. 2 rad 18 uppifrån—rad 3 nedifrån) — — — överstiger 30 000 kronor.

Särskilt i betraktande av den år 1947 införda skattepliktsgränsen vid förmögenhetsbeskattningen finner utskottet det kunna starkt ifrågasättas, huruvida stadgandet i 8 § förordningen om statlig förmögenhetsskatt bör bibehållas i sin nuvarande utformning. Vid stadgandets tillämpning måste uppenbarligen mycket ojämna verkningar uppkomma. Genom en sammanläggning av ett barns förmögenhet med föräldrarnas blir givetvis, därest den sammanlagda förmögenheten överstiger 30 000 kronor, den å barnets förmögenhet belöpande skatten alltid högre än den skolat bliva, om sådan sammanläggning icke skett. Skatten för en mindre förmögenhet, som tillhör ett barn, kan, om förmögenheten beskattas hos barnets föräldrar, utgå efter en högre skattesats än skatten för en större förmögenhet, därest den sistnämnda förmögenheten är så stor, att avkastningen av densamma tillika med eventuell annan inkomst resulterar i en beskattningsbar inkomst för barnet av minst 10 kronor och barnet följaktligen självt skall beskattas för förmögenheten. Förmögenhet, som tillhör ett barn, beskattas hos barnets föräldrar endast så länge barnet icke fyllt 21 år. Sedan barnet uppnått denna ålder, är barnet självt skattskyldigt för sin förmögenhet och förmögenhetsskatten kommer därigenom att minskas.

Dessa verkningar av den ifrågavarande bestämmelsen kunna enligt utskottets mening icke anses tillfredsställande. Utskottet finner därför angeläget, att till vinnande av större jämlikhet och rättvisa på ifrågavarande beskattningsområde en författningsändring bör äga rum i enlighet med motionärernas förslag.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte, med bifall till de likalydande motionerna I: 29 av herr Eskilsson m. fl. och II: 29 av herr Nilsson i Svalöv m. fl., för sin del antaga följande

Förslag

till

förordning om ändring av 8 § förordningen den 26 juli 1947 (nr 577) om statlig förmögenhetsskatt.

Härigenom förordnas, att 8 § förordningen om statlig förmögenhetsskatt skall erhålla följande ändrade lydelse.

8 §.

Har skattskyldig hemmavarande barn, som den 1 november året näst före taxeringsåret icke fyllt 21 år, skall, därest barnets till statlig inkomstskatt beräknade beskattningsbara inkomst icke uppgår till minst 10 kronor, den skattskyldige taxeras jämväl för barnets förmögenhet, i den mån denna överstiger 30 000 kronor. Det överskjutande beloppet inbegripes i sådant fall i den skattskyldiges skattepliktiga förmögenhet.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1951, dock att äldre bestämmelser fortfarande skola gälla i fråga om eftertaxering för år 1950 och tidigare år.»
